

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas tiesības saimnieciskās darbības veicējiem

---

VID Nodokļu pārvaldes
Pievienotās vērtības nodokļa daļa

2020

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa jēdziens

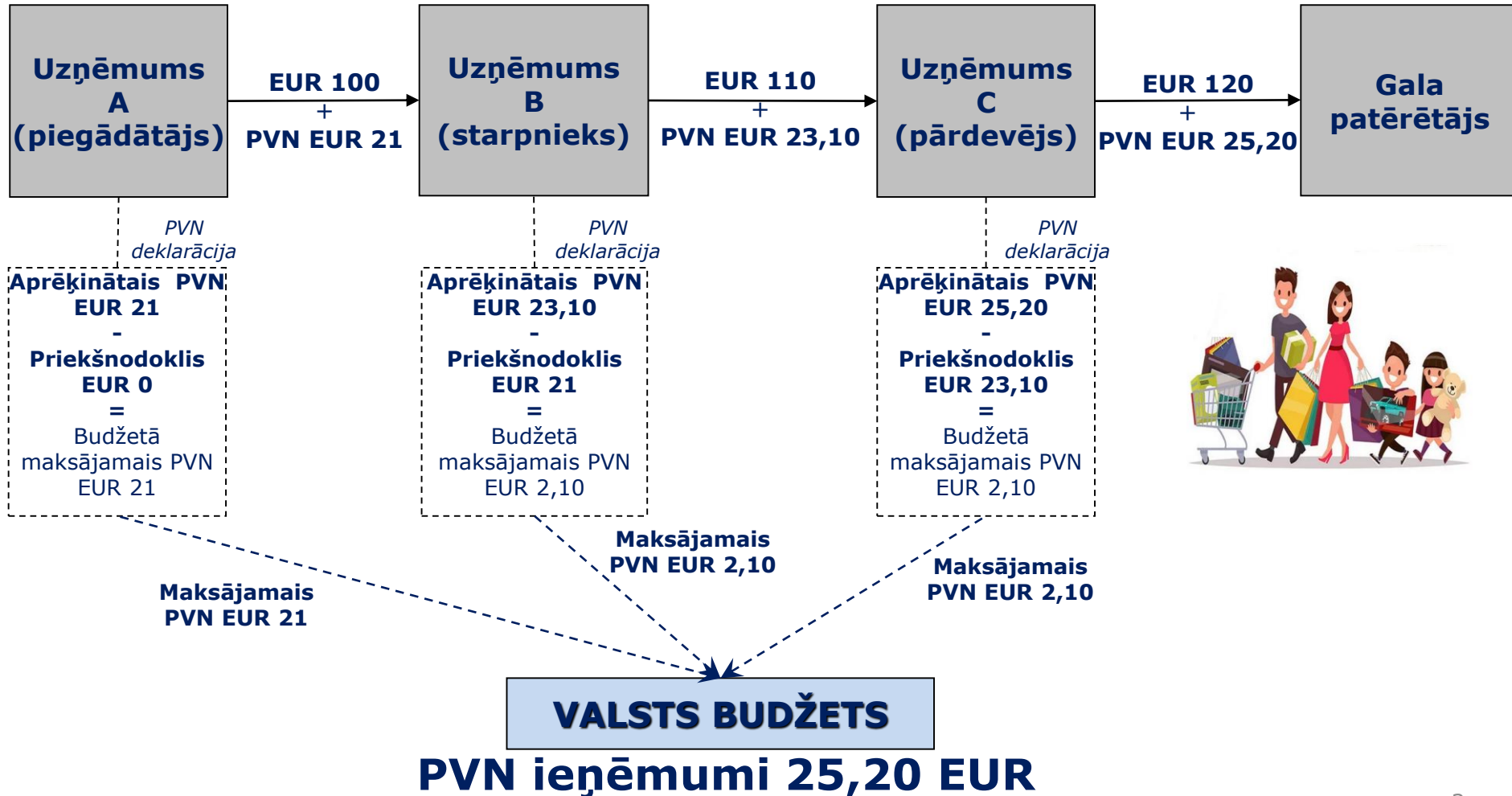
Ja preces iegādātas un pakalpojumi saņemti ar nodokli **apliekamu darījumu nodrošināšanai**, **priekšnodoklis** ir no citiem reģistrētiem nodokļa maksātājiem saņemtajos **nodokļa rēķinos norādītās nodokļa summas** par iegādātajām precēm un saņemtajiem pakalpojumiem.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 92.panta pirmās daļas 1.punkts)

Valsts ieņēmumu dienests

Iekšzemes darījumu shēma (standarta gadījums)

Valsts ieņēmumu
dienests

Tiesības atskaitīt priekšnodokli – vispārējie nosacījumi

- ✓ persona reģistrēta VID PVN maksātāju reģistrā
- ✓ prece vai pakalpojums saņemts no citas ar PVN apliekamās personas
- ✓ saņemtā prece vai pakalpojums tiek izmantots savu ar PVN apliekamo darījumu nodrošināšanai, tas ir, tiek radīta jauna ar PVN apliekamā prece vai pakalpojums

Valsts ieņēmumu
dienests

Tiesības atskaitīt priekšnodokli – preču imports

Priekšnodoklis ir samaksātā pievienotās vērtības
nodokļa summa par preču importu.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 92.panta pirmās daļas 2.punkts).

Valsts ieņēmumu
dienests

Tiesības atskaitīt priekšnodokli – preču imports

Priekšnodoklis ir saskaņā ar **īpašu nodokļa režīmu preču importa darījumos** aprēķinātā PVN summa atbilstoši muitas deklarācijai.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 92.panta pirmās daļas 3.punkts).

Valsts ieņēmumu
dienests

Tiesības atskaitīt priekšnodokli

Kā **priekšnodokli** no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas ir tiesības atskaitīt nodokļa summu, kas norādīta tādā **rēķinā par ūdens, siltumenerģijas, elektroenerģijas vai gāzes piegādi vai par kanalizācijas vai sadzīves atkritumu izvešanas pakalpojumiem:**

1) kuru **izraksta persona, kas nodrošina ēku pārvaldīšanu** un kas, darbojoties kā starpnieks starp faktisko pakalpojumu sniedzēju un pakalpojumu saņēmēju un saņemto atlīdzību un nodokli pilnā apmērā pārskaita faktiskajam pakalpojumu sniedzējam;

2) kurā **atsevišķi norādīts faktiskā** pakalpojumu sniedzēja nosaukums, reģistrācijas numurs VID PVN maksātāju reģistrā, rēķina datums un numurs, pakalpojumu vērtība un nodokļa summa.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 92.panta 3.¹daļa).

Valsts ieņēmumu
dienests

Par priekšnodokli pirms reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā

Nodokļa maksātājam **pēc reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā ir tiesības atskaitīt priekšnodokli** no valsts budžetā maksājamās nodokļa summas par precēm un pakalpojumiem, kurus šī persona **iegādājusies vai saņēmusi pirms reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā.**

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 93.panta pirmā daļa)

Valsts ieņēmumu
dienests

Par priekšnodokli pirms reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā - **IEROBEŽOJUMI**

Nevar atskaitīt priekšnodokli:

1) par vieglo pasažieru automašīnu iegādi,
izņemot gadījumus, kad vieglo pasažieru
automašīnu izmanto vai tā tiks izmantota tādu ar
nodokli apliekamu darījumu nodrošināšanai kā
autovadīšanas prasmes apmācība, taksometru
pakalpojumu sniegšana, vieglo pasažieru
automašīnu nomas pakalpojumu sniegšana, vieglo
pasažieru automašīnu piegādes vai nomaksas
pirkuma darījumi;

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 93.panta otrā daļa)

Valsts ieņēmumu
dienests

Par priekšnodokli pirms reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā – **IEROBEŽOJUMI (2)**

2) par administratīvajiem izdevumiem

(tai skaitā biroja telpu nomu, biroja uzturēšanas pakalpojumiem, elektronisko sakaru pakalpojumiem, degvielas iegādi, transportlīdzekļu nomas pakalpojumiem), kuri ir radušies pirms personas reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 93.panta trešā daļa)

Valsts ieņēmumu
dienests

Par priekšnodokli pirms reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā – **IEROBEŽOJUMI** (3)

4) **precēm**, kas ir iegādātas **agrāk nekā 12 mēnešus pirms dienas**, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu VID PVN maksātāju reģistrā;

5) **pakalpojumiem**, kas ir saņemti **agrāk nekā 3 mēnešus pirms dienas**, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu VID PVN maksātāju reģistrā.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 93.panta ceturtā daļa)

Valsts ieņēmumu
dienests

Par priekšnodokli pirms reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā – **NOSACĪJUMI**

Atskaitāmo priekšnodokli nosaka attiecībā uz:

- 1) **krājumos uzskaitītajām precēm**, arī nodokļa maksātāja paša ražotajām precēm, pamatojoties uz **inventarizācijas** rezultātiem dienā, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu VID PVN maksātāju reģistrā;
- 2) **pamatlīdzekļiem pēc to bilances vērtības dienā**, kad nodokļa maksātāju uzskata par reģistrētu VID PVN maksātāju reģistrā, pamatojoties uz nodokļa maksātāja pilnvarotās personas **apstiprināto sarakstu**;

Valsts ieņēmumu
dienests

Par priekšnodokli pirms reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā – **NOSACĪJUMI (2)**

3) **precēm un pakalpojumiem**, kurus nodokļa maksātājs izmantojis paša ražotajiem vai būvētajiem pamatlīdzekļiem, ja tie nav nodoti ekspluatācijā, — atskaitāmā priekšnodokļa summu veido ar pamatlīdzekļa izveidošanu tieši saistītās izmaksas par saņemtajām precēm un pakalpojumiem, pamatojoties uz nodokļa maksātāja pilnvarotās personas **apstiprināto sarakstu**;

4) **pakalpojumiem**, pamatojoties uz nodokļa maksātāja pilnvarotās personas **apstiprināto sarakstu**.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 93.panta piektā daļa)

Valsts ieņēmumu
dienests

Par priekšnodokli pirms reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā – **NOSACĪJUMI (3)**

Fiziskā persona (reģistrēts nodokļa maksātājs), kas veic saimniecisko darbību un ir iedzīvotāju ienākuma nodokļa maksātājs, kas gūst ienākumus no saimnieciskās darbības, **iegādājoties pamatlīdzekli**, atskaitāmā priekšnodokļa apmēru nosaka, **sastādot aktu**, kurā norādīta plānotā pamatlīdzekļa lietošanas **proporcija** tādu darījumu nodrošināšanai, kas dod tiesības atskaitīt priekšnodokli, un tādu darījumu nodrošināšanai, kas nedod tiesības atskaitīt priekšnodokli.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 93.panta sestā daļa)

Valsts ieņēmumu
dienests

Par priekšnodokli pirms reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā – PIEMĒRI

- ? mazvērtīgais inventārs
- ? krājumi – pašražotas preces (siens, skābsiens, graudi, liellopi)
- ? pamatlīdzekļu sastāvs (traktors, rulonu prese)
- ? angāra telpu noma
- ? preču zīmes lietošanas tiesības

Valsts ieņēmumu
dienests

Par priekšnodokli pirms reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā – **DEKLARĒ**

Pēc reģistrācijas VID PVN maksātāju reģistrā nodokļa maksātājs **iesniedz pirmo nodokļa deklarāciju** un vienlaikus ar to **arī dokumentus**, kas pamato šā panta piektajā daļā atskaitāmo priekšnodokli.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 93.panta septītā daļa)

Aprēķinātais priekšnodoklis ir jānorāda PVN deklarācijas **60. un 62.rindā un PVN 1 pārskata I daļā** un vienlaikus ar to **arī iesniedz dokumentus**, kas pamato likuma 93.panta piektajā daļā atskaitāmo priekšnodokli.

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi (1)

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi ir noteikti:

- ! Pievienotās vērtības nodokļa likumā (piemēram, 100.panta pirmajā daļā u.c.),
- ! Ministru kabineta 2013.gada 3.janvāra noteikumos Nr.17 “Pievienotās vērtības nodokļa likuma normu piemērošanas kārtība un atsevišķas prasības pievienotās vērtības nodokļa maksāšanai un administrēšanai” (piemēram, 159., 160.punktā u.c.).

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi (2)

Izdevumu
veids

legādātas preces un saņemti pakalpojumi tādu darījumu nodrošināšanai, kas nav ar PVN apliekami darījumi,

Izdevumu
veids

vai saistīti ar valsts pārvaldes (izpildvaras) funkciju vai uzdevumu veikšanu,

Izdevumu
veids

vai tādu darbību nodrošināšanai, kam likuma normas nav piemērojamas.

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi (3)

Izdevumu
veids

legādātas preces un saņemti
pakalpojumi tādu darījumu nodrošināšanai, kas
daļēji tiek izmantoti ar PVN apliekamo darījumu
nodrošināšanai

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi (4)

Izdevumu
veids

mazas vērtības dāvanas

Mazas vērtības dāvana ir prece vai pakalpojums, kuru nodod bez atlīdzības un kura vērtība bez nodokļa vienam cilvēkam kalendāra gada laikā nepārsniedz 15,00 euro, izņemot precī vai pakalpojumu, kas ir attiecināms uz reklāmas vai reprezentācijas izdevumiem.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 1.panta 10.punkts)

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi (5)

**Izdevumu
veids**

darbinieku ēdināšana,
darbiniekiem tēja, kafija, šokolāde

**Izdevumu
veids**

darbinieku atpūtas, virtuves telpa,
šīm telpām iegādāts aprīkojums mēbeles,
tiek saņemti pakalpojumi šo telpu uzkopšanai

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi (6)

Izdevumu
veids

izdevumi kolektīvo pasākumu
organizēšanai

(telpu noma, transporta pakalpojumiem darbinieku
nogādāšanai līdz pasākuma vietai un atpakaļ,
darbinieku ēdināšana)

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi (7)

Izdevumu
veids

uzņēmuma reprezentācijas
vajadzībām iegādātas preces
un saņemti pakalpojumi

Izdevumu
veids

nav svarīgi ir vai nav pārsniegta
reprezentācijas izdevumu norma 5% apmērā, kas
noteikta Uzņēmumu ienākuma nodokļa likumā

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi (8)

Izdevumu
veids

vieglās pasažieru automašīnas iegādi, nomu un importu, kuras sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas vietas, vai tādas kravas automašīnas ar pilnu masu līdz 3000 kilogramiem iegādi, nomu un importu, kas ir reģistrēta kā kravas furgons un kam ir vairāk nekā trīs sēdvietas (ieskaitot vadītāja sēdvietu), ja minēto automašīnu vērtība atbilst uzņēmumu ienākuma nodokli regulējošos normatīvajos aktos noteiktajai reprezentatīvā automobiļa vērtībai

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi – IZŅĒMUMI (1)

Šā panta 1.¹ un otrā daļa nav attiecināma uz gadījumiem, kad:

- 1) reģistrēts nodokļa maksātājs iegādājas, nomā vai importē automašīnu šādu ar nodokli apliekamo darījumu veikšanai:
  - a) pasažieru pārvadājumiem par atlīdzību, tai skaitā taksometru pakalpojumu sniegšanai,
  - b) automašīnu nomas pakalpojumu sniegšanai,
  - c) automašīnu tirdzniecībai vai nomaksas pirkuma darījumiem,
  - d) preču transporta pakalpojumu sniegšanai,
  - e) autovadīšanas prasmes apmācībai,
  - f) apsardzes pakalpojumu sniegšanai;
- 2) automašīna ir operatīvais transportlīdzeklis;
- 3) automašīna tiek izmantota par pilnvarotā automašīnu tirgotāja demonstrācijas automašīnu;
- 4) **automašīna tiek izmantota ar nodokli apliekamo darījumu nodrošināšanai.**

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 100.panta trešā daļa).

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi – IZŅĒMUMI (2)

Lai pierādītu atbilstību šā panta trešās daļas 4.punktā minētajam nosacījumam, reģistrēts nodokļa maksātājs kārto ar saimnieciskās darbības veikšanu saistīto braucienu uzskaiti, izmantojot maršruta kontroles sistēmu – iekārtu, kas uztver globālās pozicionēšanas sistēmas (GPS) satelītu raidītos signālus un nosaka automobiļa koordinātas reālā laikā un vietā. Ja par automašīnu maksājams uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodoklis, tad reģistrēts nodokļa maksātājs ar saimnieciskās darbības veikšanu saistīto braucienu uzskaiti kārto atbilstoši uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli regulējošajiem normatīvajiem aktiem, kā arī atbilstoši uzņēmumu vieglo transportlīdzekļu nodokli regulējošajiem normatīvajiem aktiem automašīnu ir deklarējis transportlīdzekļu un to vadītāju valsts reģistrā.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 100.panta ceturtnā daļa).

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi

Kā priekšnodoklis ir atskaitāma nodokļa rēķinos norādītā nodokļa summa par šā panta trešajā daļā minēto automašīnu degvielas iegādes izdevumiem, pamatojoties uz faktiski nobraukto kilometru skaitu un nepārsniedzot izgatavotājrūpnīcas norādīto pilsētas cikla degvielas patēriņa normu vairāk kā par 20 procentiem.

(Pievienotās vērtības nodokļa likuma 100.panta piektā daļa).

Valsts ieņēmumu
dienests

Priekšnodokļa atskaitīšanas ierobežojumi – FIZISKAI PERSONAI

Fiziskai personai par vieglās pasažieru automašīnas degvielas iegādi priekšnodoklis atskaitāms, ievērojot Pievienotās vērtības nodokļa likuma 96., 98.panta un 100.panta nosacījumus.

Valsts ieņēmumu
dienests

Paldies!

